

slevy získáno neoprávněně. Okolnost, že podnik žalovaného B. byl v polovici roku 1934 úředně zakázán a že žalovaný Sch. přes to jezdil na zlevněnou průkazku dělnickou ještě od 15. října do 31. prosince 1934 a od 1. ledna do 13. října 1936, dotvrzuje přímo zavinění žalovaného B., který nebyl oprávněn potvrzovati měsíčně průkazku spoluzalovaného Sch. v době, kdy jeho podnik byl úředně zakázán a tedy s hlediska uvedených ustanovení tarifu neexistoval. Posuzuje-li se věc s tohoto právního hlediska, nezbylo než dovolání vyhověti, napadený rozsudek zrušiti a vrátiti věc odvolacímu soudu, aby se zabýval otázkou výše požadované náhrady.

Čís. 17331.

Stát neodpovídá podle předpisů zákona o motorových vozidlech za škodu, která byla způsobena provozem motorového vozidla při manevrovém cvičení vojska, třebaš dal příkaz k opatřením odporujícím předpisům o jízdě vozidly (jízda po silničním banketu, noční jízda bez světla) a třebaš bezpečnostní opatření, nařízená na dobu manevrových cvičení správními úřady, nebyla dostatečná.

(Rozh. ze dne 7. června 1939, Rv I 108/39.)

Žalobce domáhá se na žalovaném státu náhrady škody za úraz, jež utrpěl na silnici vojenským autem, které jej zachytilo při nočním vojenském cvičení, když prý jelo při samém okraji silnice se zastřenými světly. Žalovaný stát namítl proti žalobě mimo jiné, že při nočním cvičení se zastřenými světly bylo nařízeno též autokoloně dělostřeleckého pluku č. . . , aby v úseku Písková L., kde k nehodě došlo, jela rovněž se zastřenými světly. Tímto příkazem byly suspendovány předpisy silničního řádu (automobilového zákona). Šlo o výkon veřejné moci státní a obyvatelstvo bylo vyhláškami a vybudnováním uvědoměno o průjezdu vojska. Bylo také nařízeno, aby občanstvo v kritické době po vozovce nechodilo. Silnice byla střežena četnickými hlídkami. I kdyby však k nehodě došlo nedostatečným uzavřením silnice, neručí stát za škodu žalobci způsobenou dle § 92 úst. listiny. N i ž š í s o u d y neuznaly žalobní nárok důvodem po právu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatel má za to, že stačilo prokázati, že škoda mu byla způsobena zaviněním provozovatele jízdy (žalovaného státu), a to tím, že dal příkaz k opatřením odporujícím předpisům o jízdě automobily. Jakmile prý se dovolateli podařilo prokázati, že auto nejelo správně po vozovce, nýbrž po banketu, stačila prý již tato okolnost sama, aby

žalovaný jako provozovatel byl uznán povinným k náhradě škody, zejména když žalovaný nařídil jízdu bez světel a nepostaral se o to, aby provoz po silnici, kudy se autokolona pohybovala, byl znemožněn. Bylo však zjištěno, že auto, jímž se nehoda stala, v kritické době nehody po zastavení stálo asi 1 až 1½ m od příkopu a že bylo obyvatelstvu obce Písková L. vyhláškou nařízeno, aby v době vojenského cvičení po vozovce nechodilo a nepřecházelo z důvodů bezpečnostních. Nebylo-li tedy zjištěno, jak za to má dovolatel, že auto jelo v kritické době po banketě, po němž žalobce šel, a bylo-li naopak prokázáno, že bylo učiněno opatření, aby v obci Písková L. v době, kdy se uvedenou obcí po silnici autokolona pohybovala, po vozovce nechodilo, musejí se už z tohoto důvodu shora řečené vývody dovolatelovy minouti s úspěchem. Pokud pak dovolatel dovozuje, že žalovaného stihá výhradně vina proto, že vydaná bezpečnostní nařízení byla nesprávná, když, jak uvádí, »byla nařízena jízda po banketu, tedy v místě pro jízdu autem nezpůsobilém a nedovoleném, resp. vyhrazeném pro chodce a že bylo vydáno nařízení k jízdě aut bez světel a nebylo postaráno o to, aby provoz po silnici byl znemožněn«, tu jest uvážiti, že šlo v souzeném případě podle zjištěného stavu věci, za kterého žalobce přišel k úrazu, o manevrové vojenské cvičení se zastřenyými světly, a tedy o výkon veřejné moci. K jeho provedení byla vydána nařízení jednak za účelem bezpečnostních zajištění, jednak za účelem výcviku vojska, ale i civilního obyvatelstva. V takovém případě není zákonného předpisu, podle něhož by stát ručil za to, že správní úřady neučinily dostatečných opatření za manevrových cvičení. Nebylo by tedy předpokladu pro ručení žalovaného státu, i kdyby v souzeném případě učiněná opatření se neměla považovati za dostatečná. Nižší soudy uznaly správně a ve shodě s judikaturou nejvyššího soudu (viz rozh. č. 10384 Sb. n. s. a tam uvedená další), že podle § 92 ústavní listiny ručí stát za škodu, kterou způsobí jeho orgány nezákonným výkonem veřejné moci, jen, je-li tu zvláštní zákon, který mu ručební povinnost ukládá, a že takového zvláštního zákona v oboru vojenské správy dosud není.

Čís. 17332.

Nejde o otázku příslušnosti ve smyslu § 528 c. ř. s., nýbrž o otázku přípustnosti pořadu práva, jde-li o to, zda je tuzemský soud příslušný k zahájení vyrovnacího řízení.

V návrhu na zahájení vyrovnacího řízení musí návrhové, jehož bydliště (sídlo) nebo podnik není v tuzemsku, přesně a určitě uvést, kde jest v tuzemsku jeho majetek a v čem záleží.

(Rozh. ze dne 7. června 1939, R II 74/39.)

Prvý soud (krajský soud v M. O.) vyhověl návrhu na zahájení vyrovnacího řízení o jmění fy Josef Sp., továrna na ovocné konzervy v M. (nyní Německo), rekursní soud návrh zamítl.